

Mgr. Daniel Petřík

Volba lexikálních prostředků ve španělštině ze sémanticko-stylistické perspektivy

(Oponentský posudek rigorózní práce)

Rigorózní práce Mgr. Daniela Petříka vychází z úspěšně obhájené práce diplomové (září 2010). Jde o práci založenou na postupech matematiky a formální logiky, v níž uchazeč prokázal výbornou obeznámenost s lingvistickou literaturou mezinárodního dosahu, znalost španělského jazykového materiálu i schopnost osobní lingvistické interpretace.

Práce se vyznačuje příkladným logickým uspořádáním výkladu a svědčí o dobrém zvládnutí terminologického aparátu moderní lingvistiky. Její rámec tvoří výklad o jazykové komunikaci a o matematických metodách v lingvistice. Autor předkládá matematické aspekty Shannonovy teorie informace a Zipfových zákonů a z jejich aplikace na španělský beletristický text vyvozuje konkrétní závěry týkající se frekvence slov a jejich významů. Následuje výklad o použití jazykových pojmenování v komunikaci, o podstatě jazykového znaku a různých přístupech k němu, o teorii významu obecně, o teorii homonymie a synonymie Salvadora Gutiérreze Ordóñeze formulované v podobě pravidel, o jazykovém relativismu (a Sapir-Whorfově hypotéze) s ilustrací na konfrontovaném českošpanělském jazykovém materiálu.

Aplikační část práce obsahuje nápadité pojednání o redundanci v používání jazyka, o desémantizaci podpůrných sloves ve verbálně-nominálních konstrukcích s oporou o paralelní česko-španělský korpus InterCorp, o sémantických kalkách a jejich různých interpretacích. Vyústěním jsou závěry týkající se konfigurace významu ve španělštině.

Předložená rigorózní práce vyniká precizností formulací i hloubkou záběru a svědčí o autorově neobyčejném smyslu pro teorii. Nesrovnalostí v překladu ze španělštiny je jen výraz *calco literal* (obr. 19, str. 83). Nejde tu 'literární kalk', nýbrž o 'kalk doslovný', tj. kalk, v němž jsou složky výrazová a významová symetrické v obou jazycích.

Předložená rigorózní práce prokázala autorovu teoretickou kompetentnost a podle mého soudu dokonale splňuje požadavky kladené na rigorózní disertaci. Plně ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 5. dubna 2011

Prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc.